

**Internt beslutsunderlag**

Datum: 2025-11-03

**Västra Götalandsregionen**

**Sahlgrenska, Laboratoriemedicin**

Handläggare: Carl Thyberg

Telefon: 073 661 40 23

E-post: carl.thyberg@vgregion.se

Till Klinisk ledning

## System för Extern provtagning

### Beslut

Klinisk ledning ställde sig bakom och ordförande beslutade:

1. Att Extern provtagning utförs i LISA-systemet fram till dess att ett gemensamt vårdinformationssystem i regionen är på plats.
2. Att projekt LISA ansvarar för införandet av funktionen för Extern provtagning i LISA-systemet.
3. Att respektive provtagande verksamhet ansvarar för verksamhetsförändringen, inklusive utbildning av sin personal i LISA-systemet.

### Sammanfattning av ärendet

Extern provtagning utförs idag i befintliga laboratorieinformationssystem (LIS). Dessa system kommer att ersättas av LISA-systemet. Tidigare planer innebar att Extern provtagning skulle flyttas till Millennium.

För att projekt LISA ska kunna fortlöpa utan försening, och för att VGR fortsatt ska kunna utföra Extern provtagning, krävs att ett annat system än Millennium hanterar Extern provtagning.

Program Millennium har tillsammans med Laboratoriemedicin och projekt LISA utrett ärendet och kommit fram till rekommendationen att Extern provtagning utförs i LISA-systemet tills ett gemensamt vårdinformationssystem i regionen är på plats.

### Fördjupad beskrivning av ärendet

#### Definition Extern provtagning

Med Extern provtagning avses provtagning som sker vid ett annat tillfälle och i ett annat system än där ordinationen gjordes.

Exempelvis: Om Reumatologimottagningen ordinerar laboratoriediagnostik och patienten väljer att ta provet på en provtagningscentral eller vårdcentral kallas det

för Extern provtagning.

Om provtagning i stället sker på Reumatologimottagningen (den ordinerande verksamheten) är det inte Extern provtagning.

Andelen Extern provtagning är betydande och utgör en helt nödvändig funktion för att laboratoriediagnostiken ska fungera.

Observera att Extern provtagning inte ska förväxlas med provtagning som VGR utför åt externa parter utanför VGR.

### **Projekt LISA**

Projekt LISAs uppdrag är att ersätta befintliga LIS-system i regionen med ett nytt system – LISA (produktnamn LVMS).

Projektet pågår från 2022 till slutet av 2027.

### **Orsak till ärendet**

I dagsläget utförs Extern provtagning i befintliga LIS-system. Dessa system kommer att ersättas av LISA.

Tidigare planer innebar Extern provtagning skulle flyttas till Millennium.

Eftersom LISA kommer att införas under 2026-2027, sannolikt före ett gemensamt vårdinformationssystem är på plats, krävs att Extern provtagning utförs i ett annat system under övergångsperioden.

### **Utredning**

Under våren 2025 har Program Millennium, på uppdrag av dåvarande programledare Annika Mortensen och LISAs projektledare Carl Thyberg, utrett vilket system som är mest lämpligt för att hantera Extern provtagning.

Utredningen identifierade två tänkbara systemlösningar: Remiss- och svarsportalen (ROSP) samt LISA-systemet.

ROSP är ett beställarsystem och innehåller funktionalitet för provtagning av de beställningar som görs i ROSP. I ROSP beställs endast mikrobiologiska analyser (ca 10% av alla elektroniska beställningar). Kemi-analyser (ca 90% av alla elektroniska beställningar) beställs i andra system som till exempel Melior, AsynjaVisph och Journalia.

För att ROSP ska kunna hantera Extern provtagning måste alla beställningar av laboratoriediagnostik antingen beställas i ROSP eller via systemintegration föras över till ROSP från alla andra beställarsystem (ca 10 olika systeminstanser).

Utredningen avfärdade därför ROSP som tänkbar lösning och fokuserade på LISA-systemet, som bedömdes kunna hantera Extern provtagning samt att det också är möjligt att införa detta inom rimlig tid och insats.

## **Kostnader och avtal**

Införandet av Extern provtagning i LISA beräknas öka LISAs projektkostnad med ca 1 MSEK. Kostnaden består av lika delar utökad arbetsmängd för VGRs anlitate konsulter och arvode till LIS-leverantören.

Själva funktionaliteten för provtagning ingår i LISA-systemet och därmed befintligt avtal. Däremot har VGR inte avtalat själva arbetet för LIS-leverantören att införa provtagningen. Ett tillägg till avtalet kommer därför behöva göras.

## **Genomförande**

Projekt LISA ansvarar för att införa funktionaliteten tillsammans med LIS-leverantören.

Projekt LISA utbildar superanvändare från de provtagande verksamheterna. Superanvändarna utbildar sedan användarna.

De provtagande verksamheterna behöver genomföra verksamhetsförändringen, inklusive att informera och utbilda den provtagande personalen.

## **Ställningstagandet skickas till**

- Peter Gjertsson [peter.gjertsson@vgregion.se](mailto:peter.gjertsson@vgregion.se), Områdeschef Område 4 samt Uppdragsgivare LISA-projektet, för genomförande
- Annette Lövefors Daun [annette.lovefors.daun@vgregion.se](mailto:annette.lovefors.daun@vgregion.se), Operativ chef Område 4 samt Projektägare LISA-projektet, för kännedom
- Bjarne Christiansson [bjarne.christiansson@vgregion.se](mailto:bjarne.christiansson@vgregion.se), tf. programchef Millennium, för kännedom
- Jennie Georgsson [jennie.georgsson@vgregion.se](mailto:jennie.georgsson@vgregion.se), Verksamhetschef Klinisk kemi som provtagningscentraler tillhör, för kännedom
- Carl Thyberg [carl.thyberg@vgregion.se](mailto:carl.thyberg@vgregion.se), projektledare LISA, för kännedom